

DUHOVNO ŽIVLJENJE

89

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista Semanal

A VIDA ESPIRITUAL

Revista Semanal

THE SPIRITUAL LIFE

Weekly Review

BUENOS AIRES

11 — V — 1935

Mnogim našim izseljencem smo poslali nekaj zadnjih števil Duhovnega življenja na ogled. mnogi so sprejeli list hvaležno in z velikim veseljem, poravnali naročnino in stopili tako v družino naših naročnikov in sodelavcev. Kdor ga za enkrat ne more še plačati, smo pripravljene s plačilom počakati, če nam to pismeno sporoči. Komur pa bi revijica proti pričakovanju ne bila všeč, ga vljudno prosimo, naj nam jo nemudoma vrne.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

slovenska izseljenska splošno prosvetna tedenska družinska revija si je osvojila kot vodilo tale načela:

Izbrana vsebina stalne vrednosti — številni in najboljši sodelavci — pesmi in povesti — poljudno znanstveni sestavki — socialne razprave — življenje slovenskih izseljencev — slavospevi lepote slovenske zemlje — opisi tujih ljudi in navad in deželá — vse kar spada v skrivnostno duhovno kraljestvo lepega, dobrega in resničnega — edina redna tedenska slovenska dopisna šola Naš mladi rod — ženski vestnik — službeni vestnik Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko — mnogo slik — fin papir — nizka cena — letno okrog 1.500 strani.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jese-nice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Naročnina znaša: a) Za republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— m/n (arg. pap. pesov), milreis 20.—, severoameriških \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.—. — b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argentinških pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.—, mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Naročnino je najboljšo nakazati naravnost upravi (glej spodnji naslov) bodisi v priporočenem pismu, bodisi potom bančnega čeka "sobre Buenos Aires", bodisi s poštним girom, bodisi našemu pooblaščenцу g. Mirku Peljhanu proti službenemu potrdilu, bodisi na katerega izmed načinov, kakor jih spodaj navajamo, vedno s pripombo: za Duhovno življenje (La Vida Espiritual).

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. — Banco Holandés, Bmé. Mitre 234. Kdor ima hranilno vlogo pri kateri izmed teh dveh bank, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

(Dalje na predzadnji strani ovitka)

Naslov uredništva in uprave:

Dirección de la Redacción y de la Administración:

LA VIDA ESPIRITUAL

Condarco 545

Buenos Aires, Argentina

Teléfono: U. T. 63, Volta 2455.

Sedanje zlo na svetu

Naše uredništvo je razpisalo posebno anketo: obrnili smo se na nekatere ugledne može s prošnjo naj nam odgovorijo, zakaj da je po njihovem mnenju **danes tako hudo na svetu**. Ker je naš prostor skromno odmerjen in natančno preračunan, smo smeli vprašati samo redke posameznike. Če bi kateri izmed naših cenjenih čitateljev in čitateljic, izmed katerih mnogi danes silno trpe, vedel na to vprašanje po njegovem mnenju posebno primeren odgovor, naj nam le piše in ga bomo radi objavili. Če namreč hočeno odstraniti vzroke današnjega zla na svetu, jih moramo najprej dobro poznati.

Danes prinašamo našim cenjenim čitateljicam in čitateljem mnenje slovitega slovenskega pisatelja F. S. Finžgarja, ki na svojevrsten način razpravlja o tem važnem vprašanju.

Ker bomo v kratkem v posebni razpravi obširneje razpravljali o tem našem odličnem novem sodelavcu, ki ga več ali manj poznajo menda vsi slovenski izseljenci brez izjeme, ga danes ne bomo našim čitateljem nič predstavljali, marveč naj jim na tej nevi pridobitvi samo častitamo.

Uredništvo.

“Pride čas, ko bo tako hudo, da bi ne privoščila biti na svetu niti svojemu staremu šolnu.” Tako je prerokovala stara Šembilja. Tudi je povedala, da mora biti prej obletenje sveta, preden se bo vse to gorje popravilo. Potlej pa da bo tako lepo, da bi še sama rada iz groba vstala in bila spet na svetu.

Tako so stari ljudje prerokovali. Kakor vse kaže, je sedanji rod učakal mnogo teh časov. Nič ne kaže na bolje. Vse toži, vse je nezadovoljno: kmet, delavec, trgovec, vlade, uradniki: kar vsi. Milijoni brezposelnih stradajo po svetu. Po vseh državah. Kdo bo to nesrečo uredil? Vedno so konference in posvetovanja, ki stanejo narode milijarde denarja, pa vse nič ne pomaga. Milijoni otrok kriče še nadalje: Kruha, kruha! Mati pa jim ga dati ne more, ker oče nič ne zasluži. Ta brezdelnost pa ljudi silno kvari. Neke goni v obup. Samomori so kar redni. Drugi segajo po tatinskem in roparskem poslu, večina pa jih hodi od hiše do hiše in trkajo na vrata ter prosijo milodarov. Dobrodelna društva se ustanavljajo, zbirajo, delijo hrano, obleko, obutev. Pa saj so to le kapljice v

morje bede. In vendar ta beda mnoge čisto pokvari. Dekleta se izgube, delavci nočejo delati, četudi delo dobijo. Star slovenski pregovor pravi: "Kdor je imel leto in dan beraško palico v rokah in beraško malho na hrbtu, ta ne bo nikoli več delal." Pred nekaj dnevi je najel tu sosed brezposelna dva, da bi spravila premog v klet in razcepila drva. Začela sta. Pa pride tretji, obstane, ju gleda in se smeji: "Ali sta neumna! Le kaj se trudita za tiste tri kovače in bosta ves dan delala. Ali ni boljše, da gremo prosjačit. Več bomo dobili in še hrano povrhu, denar pa bomo zvečer zapili." Pregovoril in zapeljal ju je. Popustila sta delo in šla z njim. To je že moralni propad. Vem za občino, v katero je krog leta 1870 prišlo po neki zapuščini 30 goldinarjev miloščine za reveže. Oddati jih niso mogli, ker je bilo vsakega sram prositi in si dati pečat berača. Tako nekdanj. Danes pa ni nikogar več sram prositi. Na naš dvor v Beograd dežuje prošenj in med njimi takih, ki so vse prej, kakor pa v stiski in bedi. Ponos in čast propada. Propada tudi prava skrb onih, ki so poklicani, za javni blagor skrbeti. Povsod. Danes bi morali vso skrb obrniti samo na to, kako vsem ljudem dati kruha, pa ne z miloščino, ampak z delom. Vse drugo bi se moralo temu umekniti. Vsi bi morali sebi pritrpati, da bodo tudi drugi delali. Saj človek prav za prav malo potrebuje: hrano in obleko, stanovanje. Za razvedrilo in za drugo duševno hrano potem že vsak dobi. Toda neko gotovost moraš imeti, da boš zjutraj, ko se zbudiš, imel dati otročičem košček kruha in gorke obleke. Če so milijoni v tej bedi, potem je na svetu nekaj narobe in bo rodilo grozno zlo. Naj gledajo tisti, ki jim je poverjena moč in oblast. Gledajo takoj, da ne bo prepozno!

F. S. Finžgar, Ljubljana:

Nekdaj in sedaj

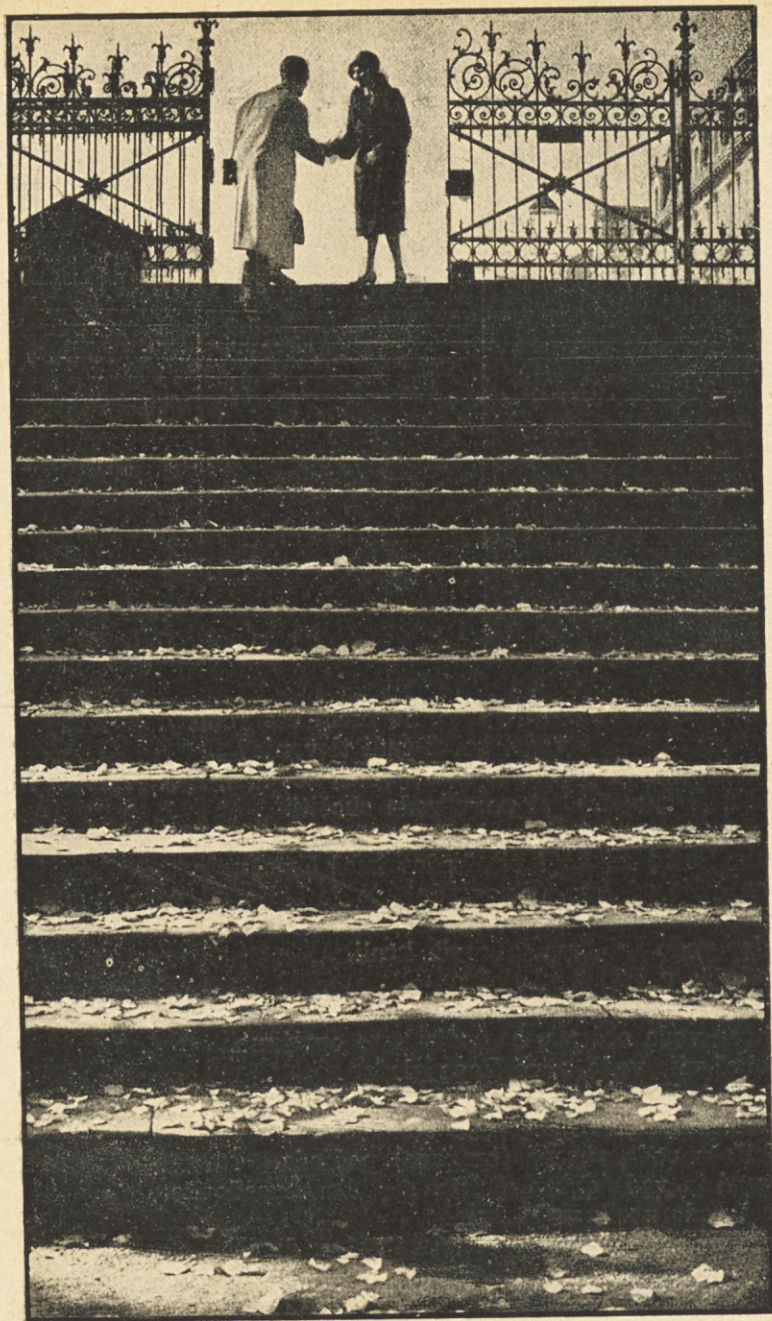
“Ne govori, kaj je vzrok, da so bili prejšnji časi boljši. Tako vprašanje je neumno.”

To je beseda, ki je zapisana v svetem pismu. Če torej danes govorimo o prejšnjih časih, da so bili boljši, je to napak in je kar neumno. Ne o časih, pač pa o ljudeh lahko govorimo. Zlo, ki je zajelo ves svet, se je začelo šele po svetovni vojski. Tega ne bo nihče tajil. Zgodovina nam pripoveduje, da je bilo po dolgih vojskah vedno gorje na svetu. Revščina, davki, kruljevi, berači, rokavnjači. Vedno ista pesem. Moder kmet mi je tole rekel: “Le počakajte, ko vojska neha, bo joj in prejoj!” Ali verjamete, da sem mu ugovarjal? Nisem mu mogel verjeti. Pa mi je takole razložil: “Stara povest o gruntu je to: Ako kdo na mile viže zapravlja, ga bo prav gotovo tepla šiba pomanjkavca. Lejte: sedaj pa je ves svet zapravljal, požigal, podiral kar pet let. To se bo poznalo in se bo vsemu svetu otepalo.”

Tako je sodila kmečka zdrava pamet. Danes je sodba pred nami in vemo, kako je ta mož prav videl in sodil. Vse države so med vojsko skušale obdržati ljudi pri dobri volji. Zato je kar deževalo denarja in podpor. Denarja, seveda listja, tako so že ljudje imenovali ta medvojni denar, ki je hitro skopnel kot pomladanski sneg. Za njim pa je prišla revščina. To revščino občutimo silno zato, ker smo bili med vojsko in pred njo navajeni preveč na dobro. To dobro se je posebno lepo blesketalo v svobodi. Mesta so rasla, tovarne so kar čez noč nastajale. Kmečkega fanta in dekleta je vse to mikalo v mesto. Kaj bom vlekel doma na kmetih. V mesto! Tam bom delal samo osem ur, potem bom prost. Nihče me ne bo kregal, ne oče ne mati in še sitni župnik ne. Vse je bežalo z grude v mesta, v tovarne itd. Nastala so prava gnezda delavskih ljudi. Zanje se ni skoro nihče menil. Pripuščeni so bili samim sebi. Vemo za kraje, kjer so cele pokrajie polj ostale neobdelane, vse je zbežalo z rodne grude v lepa mesta, v hrup in šunder. Bežali so pred delom, z izgovorom, da gredo iskat dela, šli so pa iskat v glavnem svobode, napačne svobode in uživanja. Danes pa imamo

na sto tisoče teh ubogih ljudi krog mest in v mestih, brez kruha, brez dela. Človek bi kmalu rekel, da je božja kazen: svet je bežal pred delom in je pozabil, da bomo v potu svojega obraza služili vsakdanji kruh. Ker je svet delo zaničeval, mu je Bog delo vzel. Grozno je to misliti. Pa se nam res vsiljuje taka misel. Nekdaj so ljudje na kmetih živeli veselo in zdravo življenje. Zemlja je še vedno edina mati, ki nas redi. Samo od nje dobimo kruha. Zato razne države to spoznavajo in pošiljajo ljudi ven na prazna polja in zemljišča. Vse se bo začelo obračati nazaj k materi zemlji. In pa seveda k skromnosti. To pa je težko. Iz slabega na dobro je kaj prijetno priti. Od dobrega na slabo se vrniti pa je vedno hudo. Neki minister (ameriški) mi je rekel: "Vsi bomo šli nazaj v skromnost. Moramo. Vse velike plače in veliki milijonski dohodki morajo nehati." Tako torej; ne bomo nikoli vsi enaki. Zmožnosti so različne. Toda v ljubezni bomo morali biti enaki. Ko bi bila ljubezen vsesplošna, prava Kristusova povsod, potem bi bil na svetu paradiž. Potem bi imel vsak prav, kdor trdi, da more edinole komunizem rešiti svet. To ni nič novega. Stari grški modrijani so že pisali in učili: Najlepša država je komunistična. Nihče nima nič, vse je skupna last, vse je vseh in vsi so skromni in polni ljubezni in pravice. Tako so rekli. Toda dodali so tudi: Take države pa sedanji človeški rod ustvariti ne more. Ako hočejo bogovi tako državo, potem morajo sedanjo človeško sorto pomesti s sveta in na svet postaviti in ustvariti drugačnega človeka, z drugačno naravo. Ko smo bili mi še otroci, so bile potrebe ljudi strašno majhne. Kak groš so izdali starši za sol ali tobak. In danes? Vsak otrok več zapravi kot je prej odrasli fant ali gospodar. Tako je. Lepo bi bilo, ako bi živeli res v taki obljubljeni deželi. Če pa te dežele ni, nam je potrebna silna skromnost, vsem, brez izjeme. Kdor je noče, naj pa vlade preskrbe, da jo bo moral hoteti.

Kaj pripovedujejo slovenski pregovori o "vodi"

•
I. Šašelj
•

Ako pri kraju ne vidiš dna, ne breži čez vodo.

Ako skoči kdo v vodo, hočeš tudi ti vanjo?

Bolje je biti tam, kjer je dobra voda, kot tam, kjer je dober kruh.

Bolje je obupati kot pa v vodo skočiti.

Dobro je tam biti, kjer je dobra voda.

Kala (luže) ne hodi pit, kadar imaš čiste vode.

Kar boljše od loze (vinograda), to je boljše od vode.

Kdor se na tujo pomoč zanaša, v situ vodo prenaša.

Kdor vodo žuli, mu v črevih kruli.

Voda še v čevlju ni dobra

Kdor v vodo ne gre, ni moker.

Koga v voda objema, se tudi slame oprijema.

Kokoš pije vodo, a na Boga gleda.

Kolne kakor voda teče.

Malopriden pastir, ki čredi vodo kali.

Molčeca voda obróve (bregove) podjeda.

Ogenj in voda dobro služita, a slabo gospodarita.

Osel vodo nosil, moko komar.

Počasna voda več brega podere kakor deroča.

Pod dežnik vodo nositi iz studenca.
Pozna se, iz katere vode je sir.
Pri kalni vodi celo svetilnica nič ne pomaga.
Pri majhni vodi se lažje napije kakor pri veliki.
Protivodi je težko plavati.
Rad bi me utopil v žlici vode.
Rajši gre voda tri dni okoli kakor en dan v reber.
Saj ne gori voda!
Snočne vode ne izlivaj, dokler današnje ni.
Stoječa voda se usmrači.
Še pametni ljudje vodo kale.
Tiha voda bregove dere.
Tiha voda mostove pobira.
Tihe vode globoke jame kopljejo.
Trepeče kakor šiba na vodi.
Tudi voda ima zobe.
Voda in ogenj nimata duše.
Voda ni nikoli tako čista, da se ne bi skalila, pa tudi ne tako
kalna, da se ne bi učistila.
Voda ohrani dušo in telo čisto.
Voda teče, mlini meljejo.
Voda veliko prinese, pa tudi veliko odnese.
Voda vse opere, samo sramoto ne.
Voda vse opere, še greh.
Vodo zajema s sitom, kdor hoče biti učen brez knjig.
Zvita struga počasi teče, ali hudobno dere.

Antonija Rože,
Tucquegnieux
MetM,
Francija:

Izseljenceva pomlad

I.

Kaj prečudno, v dalji
vabi in zveni?
Kaj sreč spet vbogo
stiska, da boli?

Jeli glas piščali,
ali vonj jablan,
mať je krik selivke
sto odprl v njem ran,

da bolest se dviga
kakor v morju val,
ki zaganja slepo
v skalno se obal,

pa ob njej zdrobi se
v kapelj sto in sto,
ki nazaj požira
jih globoko dno?

II.

Ali veter vzdihá,
ali nekdo joče?
Ptič nemiren leta,
v svoje gnezdo hoče,

pa nevidna mreža
čez in čez razpeta,
mu peruti lomi,
in se vanj zapleta.?

Krik, obupen, mračen
v gozd samotni plane;
krik se v noč pogrezne,
nič se več ne gane...

III.

Celo noč so misli
tam na gričku bile,
zdaj pri eni, zdaj pri drugi
hiši se mudile.

Ni se mi odprlo
okno niti eno,
ena misel ni objela
dušo izgubljeno.

Drugim drevje cvete,
drugim trata klije. —
Mar smo jim, ki po njih
sree vedno vpije!

IV.

Vračamo se, vračamo se
v noči kot duhovi. —
Vrnemo, ne vrnemo
se nikdar, nikoli.

Dokler solnce sije
vse okrog nas je tuje. —
Ko nas mrak objame
duh doma vasuje.

Kdo bo iz srea strgal
tebe rodno selo?
Še v utripu zadnjem
k tebi bo želelo!

V.

Pisali ste: "Pa se vrni,
če srce te zaboli".
Saj bi, dragi, ali drugo
kakor cesta, moje ni.

In ta cesta, klancev polna,
vedno dalje, dalje gre.
In čez hipe grenko-sladke
zopet v tujem najdem se.

Lipetov bič

(Nadaljevanje)

Ko se je zavedel, se je nevihta že zdvijala. Še je treskalo in grmelo, vendar že bolj v dalji, in toča je ponehala. Na zemljo je padal pohleven dež in jo napajal. Ovece so mirno ležale okoli Lipeta in srebale iz zemlje blagodejno mokroto. Poživljene so bile in nov blesk jim je odseval iz oči.

Stari oven je ležal ob njem še ves omamljen, ko ubit. Zraven se je bila stegnila oveca. Lipe se je sklonil nad njo. Vsa je bila ožgana od bliska. Videl je, da je mrtva. Strela je bila udarila vanjo. Njen puh je onesvestil Lipeta in omamil starega vodnika.

Ko se je proti večeru vračal Lipe ves premočen razcapan in zbit z vrha na planino, je bil sam s seboj zadovoljen. "Zdaj sem okusil planine", je razmišljal. "Vsi vragi plešejo po njih, pa vendar sem jim bil kos, jujuhuhu!"

Njegov vrisk je slišal Joza in mu veselo odjeknil.

"No, zares te je zdelalo", ga je pozdravil, ko sta se znašla pri luži sredi pašnika. "Ampak ovece si pa vendarle rešil. Seveda si jih. Iz oči ti berem. Ej, nevihte v gorah, to ti je peklo! No, saj pravim in potrdim, fant od fare si, da si vztrajal. Ampak, preveč si ne domišljaš zaradi tega. Kako pa je bilo s strahom, a? Ali te je bilo kaj strah?"

"Ne vem", je Lipe trudno odgovoril. "Na strah nisem imel

časa misliti. Ovee so me gonile sem in tja in res nisem imel časa misliti če me je strah ali ne."

Mož iz sanj.

Lipeta je hoja v goru in boj z naravo in razdivljanimi živalmi zdelala. Komaj se je privlekel do kočee, že se je spravil v posteljo. Mrzllica ga je tresla, rane so ga pekle in v glavi mu je šumelo. Joza mu je skuhal čaja iz gorskih rastlin in odšel, da pomolze živino.

Lipe je ostal sam. Noč se je že delala in v koči je vladal, somrak. Le napol je razločil stvari. Same pošastne sence so bile okoli njega in so se mu grozotno režale. Kamor je pogledal, povsod je videl razjarjenega ovna, ki se mu je divje pačil in mu nastavljal rogove.

Potem je zaspal. Sanjal je: sam je bil v koči in zvezan. Ni vedel, kdo ga je zvezal in zakaj. Potem se je priplazila skozi vrata senca Razločno jo je videl. Moški je bil. Utrujen je sedel za mizo in si z levico podprl glavo. Desnico je položil na mizo. Lipe si jo je ogledal in je videl na spodnji lehi široko rano. Kri je v curkih tekla iz nje.

Mož je nekaj časa sedel potem pa je vstal in se približal Lipetovi postelji. Odvezal mu je robec s katerim si je bil Lipe obvezal ranjeno roko. Vrnil se je nazaj k mizi in je začel z robeem sebi zavezovati roko. Stiskal in stiskal je roko da bi ustavil kri, pa vselej, kadar je pritisnil na žilo, mu je nevidna sila spodnesla roko, ki je držala robec. Lipe je hotel vstati in za-

vezati možu rano. Toda trdne vezi so ga držale, da se ni mogel geniti. Napenjal se je in napenjal — in res so vrvi počile.

Zbudil se je. Zdaj so mu bili možgani že čisti. Trepet in omotica sta bila izginila iz telesa. Obšlo ga je blaženo ugodje. Odprl je oči pa jih strahoma zopet zaprl. Ni vedel, ali bdi ali še vedno sanja. Znova je odprl oči in zdaj je jasno videl, da ne sanja. Pri mizi je sedel visok možki in si zavezoval ranjeno roko. Obraz je imel zamazan s crnimi sajami, da ga Lipe ni mogel spoznati. Lipe je prestrašen vzkliknil. Tedaj je mož pogledal kvišku in videl, da je Lipe zbučen. Stopil je k njemu in mu ponudil roko. Lipe je razumel prošnjo. Dvignil se je na postelji in zavezal tujcu ranjeno roko. Tujec je prikimel, nato pa se je nagnil fantu prav do glave in šepnil: "Jesti".

Lipe mu je z roko pokazal na polico nad posteljo. Tujec se je z zdravo roko stegnil vanjo in dosegel velik kos kruha. Pohlepno ga je vzел in ga stisnil na prsa za srajco. Nato se je znova vrnil k Lipetu, položil prst na usta in šepnil: "Molči! Le besedico zini, o tem kar si videl nočoj, pa ti zavijem vrat". Pridušen je bil glas in Lipe je v strahu zanižal. Ko je zopet odprl oči, skrivnostnega tujca ni bilo več v sobi.

Drugo jutro se je že zbudil svež in zdrav: Ranè ga niso več skelele. Mrzlica je popustila in trudnost mu je izginila iz udov. Pretegnil se je na trdi postelji in ker je bilo še zgodaj in je Joza še spal, je začel razmišljati o včerajšnjem dnevu. Ves boj na planini mu je bil zopet pred očmi. In potem se je domislil nočnih sanj.

Čudne sanje so bile to in mrzlo ga je streslo, ko se jih je spomnil. Pogledal je okoli sebe in je v medlem somraku opazil na mizi temne lise. Poskočil je in v trenutku je bil pri mizi. Res, bila je pokrita s krvavimi kapljami. Streslo ga je. Ózrl se je še na polico. Bila je prazna.

Zdaj je vedel, da ponoči ni sanjal.

Joza ga je opazoval skozi priprte veke.

"Ubogi fant", je zamrmral "še vedno se ti blede."

Lipe se je ustrašil, ko je videl, da je stari pastir zbučen in ga opazuje. Že mu je hotel povedati, kaj je ponoči doživel. Toda spomnil se je tujčeve grožnje.

"Saj se mi nemara res," je pritrdil pastirju.

"Privide si imel ponoči, kaj ne?", ga je spraševal pastir dalje. "Čudnega moža si videl, iz roke mu je kapala kri in..."

"Za Boga, Joza," je zavpil Lipe, "torej je res."

“Res”, je rekel Joza. “Toda molči, pravim tudi jaz. In ne sprašuj, kdo je bil, ne sprašuj. Bi ne bilo dobro zate. Bolje je, če ne veš.”

**
*

Lepi so bili večeri na planinah. Živina je že počivala v ograjah, planšarice so pomivale žehtarje, sirar Vorenc pa je sedel na pograd pred svojo kočo in igral na harmoniko.

Lepo je igral Vorenc. Lipe ga je zavzet poslušal večer za večerom in nikoli se ni naveličal. Čepel je na pogradu poleg godeca in mu gledal na prste, kako jih urno premika sem in tja. O, ko bi še on znal tako lepo igrati!

Sprva sta vedno le sama tako sedela. Kmalu pa so se jima pridružile planšarice: Cila, Rešče in Franca. Joza je vedno zadnji prihajal h gruči... Včasih so dekleta naprosila Vorenc, da jim je zaigral kako poskočno in so se potem v plesu zavrtle na trati pred kočo. Ali pa so se poskušali v petju in lepe narodne pesmi so veselo donele v tiho noč. Vsem je bilo toplo pri sre. To večerno veselico je navadno zaključil stari Joza, in pripovedoval storije o krajih tu naokrog. Še rajši pa so poslušali doživljaje iz njegove mladosti. Joza je znal lepo pripovedovati in veliko je bil doživel v svojem življenju.

Tistega večera, ko se je Lipe zbudil po onem čudnem nočnem obisku, so planšarice sedele pred Vorencovo kočo in poslušale harmoniko. Tedaj je Lipe nenadoma prisluhnil in rekel: “Voz”. Vsi so utihnili. Vorenc je prenehal igrati. Res, gori od ceste se je jasno slišalo škripanje voza. “Kdo neki tako pozno vozi sem gori?” se je začudena vprašala Rešče. Oči vseh so se uprle na cesto, odkoder se je čedalje jasneje slišalo škripanje koles in sapa konja, ki je težko sopol. Prvi se je zasmejal Vorenc: “Saj to je Žontarjev Martin s svojo mulo. Kaj neki tako pozno išče tu gori?”

Res je bil Žontarjev Martin. Pripeljal je živila za kočo pri sedmerih jezerih, katero je on zalagal. Zakesnil se je, toda ker je oskrbnica poslala pošto, da živil nujno rabi, ni mogel več odlašati in moral je na pot, čeprav se je že nočilo.

“Preteto se vleče ta pot sem gori! Kakor bi sam zlomek zavijal svoj rep. Tistih ovinkov ni konca in ni”, je robantil Martin. “Nocoj ne morem več nazaj v dolino, spal bom tu.”

Planšarice so ga obstopile in ga spraševale, kaj je novega v dolini. Martin je odvezoval mulo in pripovedoval: “Včeraj je pri Remškovih poginila stara mačka, pri Vračarju pa je imela pod-

gana mlade." Planšarice so se našobile in Cila je dejala: "Pa tebi so en kolešček možganov izrezali iz buče, da ne veš, kaj govoriš."

Martin se ni zmenil za Cilo, ampak je spravil mulo v hlev, nato pa se je vrnil nazaj k družbi. Pljunil je predse in važno rekel: "No, zdaj pa prav zares in se nič norea ne delam. Gori pod Triglavom so obstrelili divjega loveca. Ravno je s puško meril na kozla, ko ga je zasačil gozdar Tomaž. Klical ga je, ker pa se mož ni maral udati, je streljal nanj in ga obstrelil. Sledil ga je preko pečin, po skalah so se poznale krvave kaplje, vendar pa mu je ušel. Zdaj ga iščejo orožniki po vsem triglavskem pogorju in ne more jim uiti, ker je ranjen."

Lipeta je ob tem pripovedovanju čudno pretreslo. Ozrl se je v Jozo, v istem času pa je tudi stari pastir njegga pogledal.

"Kdo pa je?" je počasi vprašal Joza.

"Tega pa ne vedo", je povedal Martin. "Imel je namazan obraz in Tomaž ga ni spoznal. Sprva so mislili, da je bil zopet Melkov, pa ni bil. Orožniki so ga dobili zdravega doma na polju in domači so povedali, da je ves tisti in prejšnji dan oral. Tudi vsi drugi, ki so na sumnji, so bili tiste dni doma in orožniki sami ne vedo, koga iščejo."

"Mislim, da ga ne bodo našli", je preudarno rekel Joza. "Triglavsko pogorje je že tako veliko, da se v njem človek lahko skriva, posebno še, če je Bohinjec. Bežite, bežite, naši ljudje so tiči in vsak divji lovec ima dvakrat toliko pameti v petah ko takle orožnik v glavi."

"Že. Če ga le rana ne bo pripeljala v bližino ljudi? Ali pa lakota? Orožniki menijo, da jim to pot ne bo ušel. Posebno še, ker najbrže ni domačin in med pastirji v gorah nima zaveznikov."

"Bog ve," je pomembno zinil Joza.

"Ali morda ti kaj veš?" ga je vprašal Martin.

"Eh, kaj bom vedel. Sicer pa je vseeno če kaj vem ali pa ne. Toliko je gotovo, da ga orožniki ne bodo našli pa če si vse pete obrusijo ob skalah. Divji lovec so vse drugačni tiči, ko pa takle orožniki."

"Ti že veš, kaj ne?" ga je zbedel Martin.

"Seveda vem. Nekaj sem jih potegnul za nos, dokler sem imel še obe nogi enako dolgi. Škoda..."

Ni izgovoril. Zamišljen je vstal in odšvedral v svojo bajto.

Dalje prihodnjič

K u m

Kdor se je že vozil iz Ljubljane skozi Zidani most, kjer se cepi železniška proga proti Mariboru in Dunaju, in Zagrebu in Beogradu, in se ozrl na jugozapadno kranjsko stran — Zidani most leži onstran Save, torej na Štajerskem — je že videl s temnimi bukovimi gozdovi poraslo vznožje očeta dolenske strani očaka Kuma, svetega Kuma, kakor mu Dolenjci navadno pravimo.

V nasprotnem Kumovem vznožju leži vas in župnija Sveti Jurij pod Kumom. Ta očkova stran je mnogo bolj strma.

Kum igra v življenju Dolenjcev važno vlogo. Dvakrat — pravijo — si na jesen pusti mirno zasežiti svoj vrh, tretjič pa strese sneženo odejo raz sebe in pokrije z njo tudi nižino.

Posebno pa je Kum priljubljeni cilj božjepotnikov in izletnikov, ki jih posebno veliko pride na kumsko žegnanje meseca avgusta vsakega leta. Leta 1923 sem se jim pridružil tudi jaz in mi je ostala pot v tako lepem in tako živem spominu, da sem sklenil povedati kaj o njej tudi cenjenim čitateljem DUHOVNEGA ŽIVLJENJA.

Zvabili so me na pot ljubljancani.

Nekega poletnega jutra so me namreč zbudili zelo zgodaj iz sladkega spanja. Prelepo so zapeli pri vodnjaku sredi vasi "Ko šetal jaz po gozdu sem nekoč..." je ubrano donelo skozi sveže zgodnje jutro.

Kakor splašeni zajci smo začudeni skočili pokonec neki vaški fantje, ki smo mislili, da imamo edino pravico ponoči peti sredi vasi. Povedali so nam, da so iz Ljubljane in da gredo na Kum. Tudi ko so se vračali, sem govoril z njimi. Sram me je bilo, da ljudje tako od daleč hodijo na naše gore, domačini pa smo leta in leta zadovoljni, da jih samo od daleč gledamo. Tako so bili navdušeni, da sva s prijateljem Lojzom Lebnom takoj sklenila, da si bova še istega leta ogledala te krasote.

Največ obiskovavcev ima Kum sredi avgusta, ob mlačvi, ko je na kmetih največ dela. Moj oče, dober gospodar, je sicer takoj vedel, da sedaj ni čas za obiskovanje gora. Toda s prijateljem sva bila trdno odločena, da greva, naj velja kar hoče.

Ob enajstih dopoldne smo odrinili, da bi še isti dan, čeprav pozno, prišli na vrh. Čez štiri ure smo bili v Št. Jurju, ob šestih zvečer pa v vasi Mali Kum, kjer smo si nekoliko omočili suha grla in ukrotili lakoto s tečnim črnim kruhom.

Ali — oblačiti se je začelo. Tudi kakšna kaplja dežja je padla. Nekateri naši turisti so bili že trudni in so se začeli kujati. Hoteli so prenočiti na Malem Kumu. Če bo zjutraj lepo vreme, gredo naprej, če bo slabo, pa nazaj.

Z Lojzom sva bila nasprotno mnenja, da o kakšnem pomišljanju sploh ne more biti govora. Tako dolgo sva se že veselila Kuma in sedaj, ko sva pod njim, bi se sramotno vrnila? Vreme ni kazalo na dež, na par kapelj pa ne moremó gledati, saj nismo iz sladkorja.

Koncem koncev se je naša družba razdelila. Štirje smo odšli na veliki Kum, dva pa sta ostla kar na Malem Kumu.

Prerekanje in pregovarjanje v Malem Kumu nás je toliko zamudilo, da je manjkalo še dobro uro hoda do vrha, ko se je začelo mračiti. Košata bukovina je še bolj zastirala neznano pot, stezo, vso preraslo z močnimi koreninami, zaradi katerih sem pri strmi hoji marsikaterikrat sunil s kolenom v brado. Končno je gozd vendarle izginil. Prišli smo na planjavo obraslo s precej visoko travo. Naposled je zmanjkalo tudi trave in je začelo golo skalovje. Še par sto metrov in bili smo na vrhu.

Že od daleč smo slišali trboveljsko rudarsko godbo. Menda že nekoliko okajen rudar je zraven hreščeče prepeval: "Jaz sem muzikant, imam čist nov gvant..."

Naš cilj je bil podoben ogromnemu mravljišču, kadar je njegovo prebivalstvo najbolj delavno. Obe cerkvi sta bili nabito polni. Ena je posvečena spominu mlade krščanske mučenice, skoraj še otroka, svete Neže, kakor naša paternalska. Njen zvonik stoji sam zase, par metrov daleč od cerkvice, kar se mi je takrat posebno čudno zdelo. Druga je posvečena svetemu Joštu in stoji kakih sto metrov daleč od prve, na drugem Kumovem grebenu. Na zapadnem pobočju stoji zvonarjeva hiša, ki je spremenjena ob takih prilikah v gostilno. Seveda je bila sedaj tudi polna. Ravno

tako so bili zasedeni vsi boljši prostori na prostem. Kdor prej pride pač tudi prej melje. Morali smo se zadovoljiti z ostanki.

Veliko več znancev sem našel na Kumu, kakor sem bil pričakoval. Večinoma hrastniških in trboveljskih rudarjev. Toda nismo se smeli predolgo pogovarjati. Dobri in hladni čisti zrak nas je sicer nekoliko osvežil, da utrujenosti nismo toliko čutili, ampak pozno je bilo že in drugo jutro smo hoteli videti toliko hvaljeni sončni vzhod, zato smo polegli kamor smo mogli, na kup sena. Kljub temu smo vsi prav dobro spali in naslednjega jutra smo bili že pred sončnim vzhodom na' nogah.

Prvič in menda tudi zadnjič v svojem življenju sem iz visoke gore videl vzhajati sonce, in tako me je prevzel ta vsakdanji naravni pojav, da ga menda nikdar več ne bom izgubil iz spomina.

Nebo je bilo jasno ko ribje oko. Prvi žarki so se prikazali izza gora in poplavalili vrhove temnih bukovih gozdov, ki so segali tod skoro do vrha. Globoko pod nami je šumela Sava. Bog ve koliko let se njeni valovi že šumeče zaganjajo ob skalnate bregove in se veselo penijo. Dobro smo videli železniško postajo Zidani most in Savinjo, ki se ob njem zliva v Savo in potem kakor bleščeča se kača skupno drvita proti Zagrebu in še dalje doli po Hrvaškem. Proti severovzhodu je razprostrta Savinjska dolina, polna bogatih hmeljskih nasadov. Nekoliko na desno smo razločili reber z znano cerkvijo svetega Jožefa, na levi Savinje pa se je dvigala strma gora s cerkvijo svetega Nikolaja na ozkem grebenu in mestom Celje ob nogah. Dalje proti severozapadu so štrlela v zrak skalna rebra Križke planine in še dalje proti zapadu ljubljanski grad, ki pa smo ga mogli razločiti le z daljnogledom.

Najbolj čaroben je bil pogled proti zapadu. Ta stran je najbolj strma, ali vsa gosto zarasla. Po teh gozdovih se je s svojo tolpo skrival svojčas glasoviti roparski glavar Jurij Skopec, Črni Jurij. Izredno slikovit je divji Sklendrovec, razrita struga ravno tako imenovanega precej močnega in sila deročega potoka z visokimi naravnimi slapovi. Razločno smo videli kot srebrn trak se vijočo strmo cesto, ki veže Št. Jurij pod Kumom z Zagorjem.

Proti jugozapadu se razprostrirajo prijazne vasice z rodovitnimi polji, ki jih veže precej lepa cesta, ki gre iz Št. Jurja čez Dole, Brezovo, Sveti Križ pri Litiji in od tod gori na Litijo in doli na Veliko Loko in Mirno.

Daleč doli proti jugu je videti zlahtne dolenjske vinske gore in polja z naravnost smešno majhnimi, vendar ljubkimi njivskimi krpicami, ki jih samozavestno stražijo Gorjanci v ozadju.

Nikdar nisem mislil, da je ta pokrajina tako lepa, česar se jih najbrže celo v sami naši domovini le malo zaveda. Saj je to sree slovenske zemlje!

Nekako ob osmih zjutraj je naenkrat prišla gosta megla doli od Hrvaške nekod, mrzla burja je zapihala in — sredi meseca augusta je začel naletavati sneg, čemur se posebno mi dolinski kmečki fantje nismo in nismo mogli načuditi. Toda sneg ni trajal dolgo. Megle so se brž spet razkadile, solnce je posijalo in neizrečeno prijazno grelo naše premrle ude.

Ob enajstih smo se vsi zadovoljni začeli spuščati nizdol.

Seveda smo napravili do doma še več postaj. Šele ob enajstih zvečer sem stopil v domačo hišo, kjer me je skrbna mati najprej okregala, češ, da se ob enajstih zvečer ne hodi iz takih potov. Nič ji nisem zameril, saj sem videl, da govori iz njenih besed samo ljubezen. Ko sem bil dobro skregan, mi je tudi lepo postregla. Pozabil pa ne bom nikoli ne matere, ne Kuma.

Franc Dalibor, Buenos Aires

Argentinski Filmi

XVI. F I L M

KONJI

(Nadaljevanje)

Izvožekov, ki sem jih ravnokar omenil v Buenos Airesu pravzaprav ni več. Čemu nam tudi bodo, ko pa imamo na razpolago poleg nešteneh tramvij, avtobusov, subteranejev, tudi še 2870 kolektivov, dobrih 10.000 taksijev in nad 60.000 osebnih avtomobilov. Samo kadar izbrahne šoferska stavka, ki je pri nas v navadi nekako vsake kvatre, pridejo konjski izvožčki še na plan. Kadar jih take dni gledam, kako v velikih gručah stojе po buenosajreških trgih, si nehote mislim: morituri te salutant — umirajoči te pozdravljajo. O, kakšne spomine vzbujajo človeku buenosajreški fijakarji, njihove kočije in konji! Kako ponosen je bil še pred kratkim ta stan! Ni še dvajset let, ko se je vse smejalo smradečemu avtu.

Ubogo buenosajreško fijakarsko kljuse! Zaslužilo bi, da ti sloveč pesnik zapoje hvalnico, tako pestra in zanimiva je bila tvoja zgodovina in tako zaslužen tvoj stan in časten in ponosen, čeprav ne vedno. Naj vsaj moje okorno pero našteje tvojega življenja nekaj najbolj značilnih potez in jih morda reši zanamcem in predstavi tistim, ki te poznali niso, zakaj zadnji čas je, jutri ali pojutrišnjem ne bo videti na buenosajreških ulicah niti ob slabem vremenu nobenega konjskega fijakarja več.

O, kljuse, tudi ti si imelo svoje idilične zlate čase in rožnate dni! Pravici na ljubo je treba priznati, da je bilo res lepo videti dolge vrste skrbno osnaženih fijakarkih vpreg in konj. Čeprav si bilo vedno le bolj predpravica bogatejših slojev, nisi bilo tako drago, da bi se te vsaj včasih ne mogli privoščiti tudi revnejši.

Buenosajreške fantiče, sinove naših mestnih bogatašev in aristokratov, ki so danes poslanci in senatorji ali sicer ugledni in spoštovani gospodje, si ti, kljuse, kar po vrsti dnem za dnem vozilo v šolo, kjer so s proletarci vred pili modrost in se pripravljali za življenje. Tudi dekliece buenosajreške visoke družbe, ki so danes najbrže vplivne matrone in gospe, namesto katerih se po buenosajreških bogatih palačah trudijo naša slovenska dekleta, so bile tvoje vsakdanje znanke.

No, no, boljše ljudi si spremljalo kar od konca do kraja. Posebno dobro se ti je zdelo, ko si peljalo elegantno v črno oblečene mlade može s slavnostno razpoiloženim spremstvom in dražestno, v belo svilo napravljeno nevestico ob strani do podnožja božjega hrama, ki je plaval v morju luči in iz katerega si vjelo tudi nekaj veselih akordov večnolepe Lohengrinove poročne koračnice.

Malo let pozneje si peljalo, kljuse, ravno iste svoječasne dekliece in mlade fante, s težkim korakom in povešeno glavo tja na Chacarito ali Recoleta: končali so svoje življenje, zato jim dano, da bi si nabrali v njem dobrih del obilo mero in v spremstvu sorodnikov in prijateljev odhajajo sedaj "domov" po plačilo.

O, še marsikaj si videlo za časa svojih dobrih dni, buenosajreško fijakarsko kljuse! Kolikokrat si dirjalo po svojih najboljših močeh in vleklo zločinca, ki se je vračal od drznega vloma. Kolikrat si bilo v službi orgij, ne samo v norem pustnem času. No, mestnega življenja si brez tebe enostavno ni bilo mogoče predstavljati.

In sedaj, kljuse: Nobene pomoči ni več za te. Moderni napredek te je uničil. Avto te je izpodrinil v mestu končnoveljavno in v

Danes prinašamo dvoje slik, ki smo jih namenili našim gospodinjam, da bodo znale svojim domačim in gostom primerno servirati tudi konjsko meso, ki ga je začel naš gospod Dalibor na enkrat tako vneto hvaliti in priporočati. — Kakor je videti, je miza izredno prikupno pogrnjena za veliko slavnost. Kakor je znano, si buenosajreščani tako dragoceno posodje in jedilno orodje navadno — izposodnijo proti ne pretirani odškodnini, za kar imamo na razpolago celo vrsto izposojevalnih hiš.

najkrajšem času te bo tudi na deželi. Eno samo žalostno odrešenje te čaka: klavnica. Nihče ti ne more več pomagati. Najmanj tvoji fijakarski gospodarji, naj še tako jezno gledajo na avtomobile in njihove šoferje in kličejo nanje strelo iz jasnega neba.

*
*
*

Svet vrti se neprestano. Kar je bilo včeraj "ostudna mrhovina", je danes cenjena slaščica. In sedaj še ti vitamini, vitamini!

Ko sem prišel jaz v Argentino so imeli Argentinci čudne predsodke proti govejim ledvicam, jetrom, pljučam in kar je podobnega. Ta roba je bila tudi za pse preslaba in so jo metali med ničvredne odpadke, kjer so se gostile z njimi miši in podgane in se na skrivaj smejale nespametnim ljudem. Tudi meni in moji družini so prišli ti predsodki prav. Ali časi se zaobračajo. Danes stanajo ledvice toliko ko telečja pečenka. Samo malo nazadnjaških Argentineev se jih še brani.

Nič drugače ni s konjskim mesom. Jaz na primer odkrito priznam, da mi gre konjski "bifsteak" s praženo čebulo že dolgo časa kar v slast. In nič ne dvomim, da' bo šel v kratkem tudi drugim. Posebno odkar so odkrili novo modo: vitamine, in jih zasledili v posebni meri ravno v konjskem mesu.

K o n e e X V I . f i l m a .

Glej razlago slike na strani 589

Kako me je pičila kača Yarará

Pripoveduje profesorica **Ernestina Molina**.

Iz kasteljanščine poslovenil za Naš mladi rod **Adamovčev Miha**,
 Buenos Aires.

Kače so zelo nevarne posebno za mladino na deželi. Poleti poroča časopisje skoro vsak dan, kako je tega ali onega dečka ali deklice pičila kača. Če ni pri roki hitre zdravniške pomoči, sledi kačjemu piku navadno smrt.

Posebno znamenite so kače v Južni Ameriki, kjer jih poznajo nad 150 vrst od nekaj centimetrov do osem metrov dolgih. V Butantonu poleg Sao Paulo v Braziliji, kjer živi tudi nad 5.000 Slovencev, med njimi več naročnikov našega lista, imajo tudi najznamenitejši kačji vrt na svetu v katerem gojijo vse vrste kač, kar so jih le mogli dobiti. Ta vrt so si ogledali že tudi mnogi argentinski Slovenci, ko so se vozili preko Santosa v Buenos Aires ali nazaj v domovino. Iz Santosa do Sao Paula je namreč le nekaj ur prezanimive vožnje. Če se bo Vaša ladja le količkaj dalj časa ustavila v Santosu, ko se boste vračali domov, ne pozabite si ogledati zanimivega mesta Sao Paulo in še posebno zanimivega in svetovno znanega kačjega vrta v Butantonu.

O kačah v Južni Ameriki je med drugimi zanimivo pripovedovala tudi najstarejša Slovenka v Argentini doña Ana Paulina v št. 59 našega lista. Kaj več pa bo ob svojem času povedal o njih naš "filmski sodruđnik", gospod Frane Dalibor.

Tudi naše zanimivo današnje poročilo gospe profesorice E. Molina prav radi prinašamo, ker bodo imeli naši čitatelji z njim mnogo veselja in jim bo nemara tudi v korist. Samo to naj še pripomnimo, da je ime **yarará** poargentinjena indijanska beseda iz jezika guaraní. Ker te vrste kač drugod ne živijo, nimamo zanje ne slovenskega, ne pravega španskega imena.

Uredništvo.

Pred nekaterimi leti sem službovala kot ravnateljica šolskega muzeja Florentino Ameghino v Santa Fé, kjer me je pičila kača, katero imenujejo tukaj yarará (čitaj: žarará), katere znan-

stveno ime je "Lachesis alternatus", in mi je pustila kot neizbrisen spomin malo brazgotino na levem kazaleu.

Iz Čaka (Chaco) so nam poslali izredno lepo raslo kačo yarará. Ni bila posebno velika, zato pa je kazala izredno bohotno življenjsko silo, povečano še pod vplivom, katerega ima po zimskem počitku gorka pomlad na organizem teh bitij. Zaprta je bila v posebni pločevinasti posodi, kakršne ima na razpolago za lov na kače Narodni higijenski svet (Consejo Nacional de Higiene). Mraz je stresel človeka, ki je videl, kako se je prevračala in otepala z repom kadar jo je kdo hotel opazovati in dvignil pokrov škatlje. Ker sem hotela, da si muzejsko osebje ogleda strupene zobé, s katerimi so obdarjene te kače, sem jo dala izvleči iz škatlje. Ker v muzeju nismo imeli klešč za prijemanje kač, jo je izvlekel moj pomočnik, zadrgrniviši jo s posebno pripravo, katero smo rabili v ta namen. Ko sem jo vzela iz njegovih rok, sem jo prijela s prsti leve roke za spodnjo in s prsti desne za zgornjo čeljust. Kača se je srdito zvijala in otepala. Skušala je ugrizniti in tako prav dobro kazala svoje močne in nevarne zobé. Dosegla sem, kar sem želela; toda, ko sem spustila njeno gornjo čeljust, da zapre žrelo, sem njeno spodnjo čeljust gotovo zavila nekoliko v stran kajti levi kačji zob je zdrsnil izven ust preko spodnje čeljusti in me narahlo zbedel na koncu levega kazaleca.

Najraje bi bila prikrila nezgodo, da bi ne razburjala osebja; a nisem več mogla, kajti takoj se je pokazala majhna krvava kapljica. Z največjo previdnostjo sem spravila yarará nazaj v škatljo in sem, domnevajoč da imam usta popolnoma zdrava kolikor sem pač mogla izsesala konec ranjenega kazaleca. Nisem si mislila, da bi mi ta stvar povzročala kako večjo škodo. Trenutek pozneje sem pogledala ranjeno mesto; okrog rane se je že napravil kot črnilo črn madež. Obenem se je

polaščal mojega obraza nek čuden vročičen občutek. Ker so mi ravno v tistem trenútku pripeljali od doma nekaj knjig, katere sem preje naročila, sem se odločila, da izrabim priliko in se brez oklevanja odpeljem in zatečem k znanosti, iskat pomoči. Ko sem šla po klobuk in drugo, sem se pogledala v ogledalo, moj obraz je postal napihnjén in je bil rdeč kot mak. Nekak občutek praznote sem imela v glavi. Prst je otekal vedno bolj in začela sem čutiti bolečino, žgočo kot opeklina.

Menim, da so mi kake pol ure po ugrizu vbrizgnili protikačji serum. Ob tem času je splošni neugodni občutek, splošna slabost in omotica bila tolika, da sem mislila: izgubim zavest; občutek opeklina na ranjenem mestu je postajal vedno bolj neznosen in boleč, oteklina pa je že segala do zapestja. Bolj pravočasne in boljše pomoči bi ne bila mogla najti. Kljub temu me je tresla mrzlica, obdajalo me je splošno neugodje, mučil hud glavobol, kot da so napravili iz moje glave blazinico za šivanke in igle; toda, predvsem bolečina na levi roki, ki mi je zatekla že do rame, je bila tolika, da me prvo noč ni pustila zaspati niti trenutek; zdelo se mi je, da mi leži roka v ognju ali na kupu žareče žerjavice. Drugi dan so bolečine že nekoliko ponehale in drugo noč sem že mogla zaspati nekoliko, ne sicer mnogo, kajti naj sem si še toliko prizadevala delati se trdno, je bila bolečina le preveč resnična, da bi se dala prevarati in me je takoj spomnila, pri čem da smo. Potem pa se je začela malo po malem oteklina manjšati in ponehavati bolečina, tembolj še drugi dan po drugem vbrizgu protistrupa; vendar pa sem še precej dni nosila roko obvezano, ter čutila bolečine in neugodje vse dotlej, ko se je rana zacelila in je izpadel oškodovani del.

Čitala sem razna mnenja glede večje ali manjše resnosti in opasnosti pika strupenih kač. Jaz pa vam vem povedati samo toliko, moji mali: varujte se jih; posledica njihovega pika so hude, zelo hude bolečine, in tudi smrt, ako ni hitre in večje pomoči.

(Billiken)

Ali si že kaj pisal gospej botri Mini? Kakor nam sporoča, je zelo vesela vsakega pisma in bo na vsako rada odgovorila, dobrim pisateljem pa bo poslala tudi kakšno lepo slovensko knjigo v dar. Njen naslov je:

GOSPA BOTRA MINA,

Aljaževa cesta št. 3

P. JESENICE—FUZINE (Jugoslavija)

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI
ČE SE OBRAČATE ZA VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakazete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTITI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih cenah.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste prepričali.
Uradujemo od 8.30 do 19. ure. Ob sobotah do 12.30.

VIGILOVE POVESTICE

so gotovo najboljše, kar premore Južna Amerika v mladinskem slovstvu. Doslej je izšlo 86 povestic, tiskanih na finem papirju in bogato in res umetniško ilustriranih. Stanejo samo po deset centavov, dobite pa jih v vsaki knjigarni.

Priporočamo Vam vzgojne zavode mariborskih šolskih sester

SAN LORENZO FCCA, Sta. Fe
ROSARIO, Calle Córdoba 1646
SAN ANTONIO O.

in zavod zagrebških usmiljenk
Dock Sud, Calle M. Estevez 1200

Za natančnejše pogoje
se obrnite na omenjene zavode
bodisi ustno bodisi pismeno.

Dr. JUAN ANGEL

MARTINOLICH

odvetnik

MONTEVIDEO 481

U. T. 35 Libertad 5323

SVETUJEMO VAM, DA VSE ŠTEVILKE DUHOVNEGA ŽIVLJENJA SKRBNO HRANITE, KER IMAJO STALNO VREDNOST IN JIH BOSTE NAJBRŽE ŠE ČEZ DOLGA LETA RADI PRELISTAVALI, ČE JIH BOSTE IMELI

I Z S E L J E N S K I V E S T N I K

R A F A E L

glasilo ljubljanske družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev izhaja mesečno in stane v Jugoslaviji: celoletno Din 12 — za inozemstvo pa zaradi večje poštne Din 20.— ali \$ 2.— Prinaša kratke vesti iz izseljenskega življenja vseh dežel po katerih so se naši ljudje razšli. Upoštevanja vredni članki razpravljajo o vsem kar bi morali slovenski izseljenci vedeti ali kar jih mora zanimati. Novi list je posebno veliko pridobil z združitvijo (beh dosedanjih listov Izseljenski vestnik in Rafael. Urejuje ga mnogoletni, izkušeni in zaslužni bivši izseljenec P. Kazimir Zakrajšek, predsednik družbe sv. Rafaela, kar je najboljšo jamstvo za njegovo vrednost. Naročite si ga pri upravi v Ljubljani, Tyrševa ulica Jugoslavija.

Velika prodajalnica nogavic

ženskih in moških, ter drugih moških potrebščin, kakor srajce, naramnice i. t. d.

Blago z a j a m č e n o, c e n e z m e r n e

Priporoča se: Ivan Ribičič

Buenos Aires — ul. FLORIDA 415 — Vhod v subterraneo

Slovenski Tednik

prinaša mnoge dnevne novice iz naše nove in stare domovine, kakor tudi najvažnejše svetovne vesti, in razne socialne in druge članke. List izhaja že šesto leto in ga izdaja slovenska prosvetna organizacija, urejuje pa Ivan Kacin.

Letno stane \$ 5.— m/n. Za inozemstvo \$ 6.— m/n. Naš naslov je:

Uprava Slovenskega tednika

Añasco 2322.

Buenos Aires, Rep. Argentina.

CERKVENI KOLEDAR

12. maj — tretja povelikonočna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, ob navadnem času: dopoldne od desetih sveta maša, popoldne ob štirih pa krščanski nauk in litanije z blagoslovom.

13. maj — ponedeljek — spominski dan posvečenja Panteona, slavne rimske stavbe, ki se je ohranila do današnjega časa in je bila posvečena prvotno vsem poganskim božanstvom, papež Bonifacij II. pa jo je slovesno posvetil Mariji, Kraljici mučencev.

14. maj — torek — spomin svetih mučencev Bonifacija in Sabina, zavetnikov mesta Buenos Aires, katerih relikvije se nahajajo v naši buenosajreški stolnici.

15. maj — sredo — spomin učenega francoskega duhovnika Janeza de la Salle, ustanovitelja reda Šolskih bratov, ki še danes zelo uspešno skrbi za vzgojo moške mladine in ima po vsem svetu, tudi v našem mestu Buenos Aires, zelo veliko zlasti srednješolskih učnih in vzgojnih zavodov.

16. maj — četrtek — spomin svetega Janeza Nepomuka, doktorja cerkvenega prava, generalnega vikarja praškega nadškofa in spovednika češke kraljice, ki ga je dal kralj Večeslav dne 20. marca 1393 okrog devete ure zvečer, umoriti, ker mu ni mogel izdati skrivnosti iz kraljičine spovedi.

17. maj — petek — spomin svetega spoznavalca Pashala, preprostega pastirja in pozneje samostanskega brata, zavetnika vseh evharističnih kongresov in vseh združenj v proslavo zakramenta svetega Rešnjega Telesa, torej tudi zavetnika letošnjega ljubljanskega evharističnega kongresa.

18. maj — sobota — spomin svetega mučenca Venancija, ki je bil ko-maj petnajst let star za časa cesarja Decija in na povelje sodnika Antijoha hkrati z deseterimi tovariši do smrti mučen zaradi stanovitne vere v Kristusa.

19. maj — četrta povelikonočna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu kakor po navadi, ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

Preljubi!

Opominjam vas kot tujce in popotnike, da se združujte mese-
nega poželjenja, ki se vojskuje zoper dušo.

Lepo živite med neverniki, da bode v tem, v čemer vas obre-
kujejo kot hudodelce, zaradi dobrih del, ki jih bodo videli, v dan
obiskanja začeli Boga slaviti.

Podvrzite se zaradi Gospoda vsakemu človeškemu redu:

bodisi kralju kot najvišjemu, bodisi poglavarjem kot od njega
poslanim, da hudodelce kaznujejo, dobre pa pohvalijo;

zakaj to je božja volja, da po vaših dobrih delih umolkne ne-
vednost nerazumnih ljudi;

kakor svobodni, pa ne kakor bi svobodo imeli za pokrivanje
hudobije, ampak kakor (svobodni) božji služabniki.

Vse spoštujte,

brate ljubite,

Boga se bojte,

kralja častite.

Posli, bodite gospodarjem z vsem strahom podložni, ne le do-
brim in krotkim, ampak tudi csornim.

V svojem lepem pismu epozarja apostol Peter kristjane, da se morajo
obnašati v življenju primerno svoji veri in svojemu upanju na nebeško do-
movino.

Na svetu smo kristjani samo popotniki skozi poganske puščave. Naš pravi
dom je v nebesih. Zato je treba, da se ogiblujemo poganskih pregreh in
njihovega življenja.

Neverniki sicer radi kristjane sramote in jih imajo za hudodelce. Že od
nekaj so bili posebno radi proglaševani za "protidržaven element" in no-
sili tudi težke posledice takih obrekovanj. Apostol nas tolaži, da zaradi tega
ne bodimo žalostni, ker je vseeno pred Bogom, če moramo trpeti zato, ker
dobro delamo.

Pošteno krščansko življenje pa naj pred vsem prepriča nevernike, kako
lepa je krščanska vera, h kateri se bodo tudi sami izpreobrnil, ko pride dan
obiskanja, to je, ko jih Bog obiše s svojo milostjo.

Gosposki morajo biti kristjani v vesti podložni ne samo zaradi kazni ka-
kor neverniki, in ne samo takrat kadar so državni gospodarji dobri, marveč
tudi, če so hudobni, da le ne zapovedujejo česar, kar bi bilo proti božjim
postavam. V tem slučaju je treba namreč bolj poslušati Boga, kakor ljudi.

Apostol je trdno prepričan, da čaka Kristusovo vero končna zmaga, kljub sedanjim težavam in nasprotovanju nerazumnih ljudi.

Čeprav je bila vera in Cerkev vedno na strani slabotnih in zatiranih, vendar Cerkev ni poklicana, da meri človeško pravico. To zadevo naj si ljudje uredijo med seboj. Njena naloga je važnejša: da vodi ljudi v nebesa. V okviru krščanskih načel je možna cela vrsta družabnih redov. Cerkev sprejema vsakega, ki ni krivičen in obvezuje svoje vernike, da se ravna po njegovih postavah. Ravno tako pa Cerkev nikogar ne ovira, kdor se s poštnimi sredstvi trudi za izpremembo družabnega reda. Nasprotno: kadar je socialna beda zelo velika svoje vernike naravnost obvezuje, da se bore za pravičnejši družabni red, čeprav ne more sama nikdar posegati v njegove podrobnosti.

Nedeljska misel, ki jo večkrat med tednom prevdarjaj:

Kako živim jaz med neverniki?

APOSTOLSKA DELA

(Nadaljevanje)

Postavili so Pavla v sredo areopaga in spregovoril je: "Atenci! Po vsem, kar vidim, ste zelo pobožni. Ko sem namreč hodil okrog in ogledoval, kaj vi častite, sem našel tudi oltar, na katerem je bilo zapisano: "Neznanemu bogu". Kar torej častite, dasi ne poznate, to vsem jaz oznanjam. Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, on, ki je Gospod nebes in zemlje, ne stanuje v templjih, z rokami narejenih; tudi se mu ne streže s človeškimi rokami, kakor da bi česa potreboval, kajti on sam daje vsem življenje in dihanje in vse. Ustvaril je iz enega vsa človeška plemena, da prebivajo po vsej zemlji, in je odmeril ter določil njih bivanju čase in meje: da bi iskali Boga, če bi ga morda otipali in našli, zlasti ker ni daleč od vsakega izmed nas. Zakaj v njem živimo in se gibljemo in smo, kakor so tudi nekateri vaših pesnikov (161) rekli: "Celo rodu smo njegovega. (162) Ker smo torej božjega rodu, ne smemo misliti, da je božanstvo podobno zlatu ali srebru ali kamnu, izdelku človeške umetnosti in zamisli. Čase te nevednosti je Bog spregledal in zdaj oznanja ljudem, da naj vsi povsod delajo pokoro; zakaj določil je dan, ko bo v pravičnosti sodil vesoljni

---

(161) Besede, ki jih Pavel navaja, ima grški pesnik Arat (iz mesta Soli v Ciliciji, okoli 270 pr. Kr.) in stoik Kleant (učil v Atenah okoli 260 pr. Kr.).

(162) To pomeni: z njim v sorodu; od njega izhajamo in ustvarjeni smo po njegovi podobi.

svet, po možu, ki ga je v to odločil; in da bi vsi mogli vanj verovati, ga je obudil od mrtvih." Ko so pa čuli o vstajenju od mrtvih, so se nekateri posmehovali, drugi pa so rekli: "O tem te bomo poslušali drugikrat."

Tako je Pavel odšel iz njih srede. Nekaj mož pa se mu je pridružilo in je vero sprejelo, med njimi tudi Dionizij Areopagit (163) in neka žena, po imenu Damara, in drugi z njima.

Potem je odpotoval iz Aten in prišel v Korint. (164) Našel je nekega Juda, po imenu Akvila, ki je bil rojen v Pontu, pa je malo prej prišel iz Italije, in njegovo ženo Priscilo. Klavdij je bil namreč ukazal naj se vsi Judje iz Rima odstranijo. (165) Prišel je k njim, in ker je znal isto rokodelstvo, je ostal pri njih in je delal. Njuno rokodelstvo je namreč bilo izdelovanje šotorov.

Razgovarjal se je vsako soboto v shodnici in prepričeval Jude in Grke. Ko sta pa prišla iz Macedonije Sila in Timotej, je Pavel samo propovedoval (166) in Judom dokazoval, da je Jezus Mesija. Ker so se pa ti upirali in žaljivo govorili, je otresel svoja oblačila in jim rekel: "Vaša kri pridi na vašo glavo! (167) Jaz sem nedolžen, odslej bom hodil k poganom."

In šel je proč od tam in vstopil v hišo nekega častivca božjega (168), Tita Justa po imenu, čigar hiša se je držala shodnice. Sprejel pa je vero v Gospoda Krisp, načelnik shodnice, z vso svojo hišo; tudi mnogo Korinčanov je poslušalo in verovalo ter se dalo krstiti. Gospod pa je rekel Pavlu ponoči v prikazni: "Ne boj se, ampak govori in ne umolkni; kajti jaz sem s teboj in nihče te se ne bo pritaknil, da bi ti storil kaj hudega; za kaj mnogo ljudstva imam v tem mestu." Ostal je tam eno leto in šest mesecev (169) in je učil med njimi božjo besedo.

(163) Areopagit, ker je bil član areopaga.

(164) Korint je bil v Pavlovem času glavno mesto Ahaje. Stal je na istmiški morski ožini in imel izhod na dve morji. Spadal je med najbogatejša trgovska mesta tedanje dobe. Prebivalci, ki jih je bilo okoli 200.000, so bili znani po razkošnosti in razuzdanosti.

(165) Odlok zoper Jude, ki ga omenjajo tudi svetni zgodovinarji, je izdal cesar Klavdij l. 49 ali v začetku l. 50.

(166) Timotej in Sila sta najbrž prinesla Pavlu podporo bratov iz Macedonije, da je lahko za nekaj časa pustil rokodelstvo in se posvetil izključno misijonskemu delu.

(167) To pomeni: Sami nosite odgovornost za hudo obsodbo, ki vas bo zadela zaradi vaše nevere.

(168) Moža, ki je zapustil poganstvo, častil pravega Boga in se držal nekaterih judovskih obredov.

(169) V tem času je pisal dva lista Tesaloničanom.

Buenos Aires, La Paternal. — J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: Zadržna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Banco Germánico, Calle Peas, Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huerfanos 833.
Banco Germánico, Valparaíso, calle Pratt 238.

Francija, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., Paris, 15 rue Lafayette.

Holandsko: Nederlandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam,

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Naročniki iz Severne Amerike nam najenostavneje nakažejo naročnino v čeki The Chase National Bank of The City of New-York, ki ima svoje podružnice po vseh večjih severoameriških mestih. Čeki naj se glase na: Administration of The Spiritual Life, Buenos Aires, Argentina.

Nad 500 izvodov našega lista pošiljamo vsak teden v domovino, kjer je po pravici zbudil splošno zanimanje. Véliki ljubljanski dnevnik Slo-venec ga imenuje na primer "prekrasno urejevano slovensko izseljen-sko družinsko revijo". Tudi Vi ne morete napraviti svojim domačim z majhno žrtvijo večjega veselja, ka-kor če jim naročite naš list, ki jih bo obiskoval vsak teden in jim ob-širneje in temeljiteje govoril o Vaši novi domovini, kakor se tako po-gosta in obširna pisma. Ker Duhovno življenje tudi Vi radi berete, se bodo srečavale v njem Vaše in njihove mi-sli. Kadarkoli bodo vzeli v roke naš list, se bodo spomnili Vaše dobrote. Naročnina velja samo \$ 6.— m/n.

Vse naše cenjene čitateljice in čitatelje opozarjamo, da smo se preselili na CONDARCO 545, okraj Flores. Naš telefon: 63 Volta 2435. Zaradi urejevanja novih prostorov bo izšla prihodnja številka šele v soboto dne 25. maja, zato pa v zelo povečanem obsegu. Posvečena bo prvemu slovenskemu izseljenskem kongresu v Ljubljani.

UREDNIŠTVO in UPRAVA.

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.

Priporoča se: Sebastian Mozetič

Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES Mercado de Abasto Corriente 3223	CHILE SANTIAGO VALPARAISO	BRASIL RIO-SANTOS SAO PAULO	PARAGUAY C. Pres. Franco ASUNCION
--	--	--	--

HRANILNICA:

Komu boste zaupali Vaše prihranke?

Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obresti!

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali denar svojim domačim?

Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočneje, najhitreje i najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?

Banco Germánico je predstavnicva vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vozovnice bodisi pozivnice pod najugodnejšimi pogoji.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošiljajo pošto, če nimate stalnega bivališča?

Banco Germánico raspolaga s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

SIGURNOST! BEZINA! USLUŽNOST! POVERJENJE!